

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ВИПУСК № 222

 **ОТГ** ВСЕУКРАЇНСЬКА
АСОЦІАЦІЯ

Дайджест актуальних новин щодо
діяльності органів місцевого
самоврядування в умовах воєнного стану

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Законодавчі зміни щодо підтримки ВПО та осіб, які перемістилися

Урядом внесено зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2023 року №1352 та від 17 вересня 2025 року №1169.

Зміни стосуються модернізації системи фінансування соціальних послуг, зокрема для дітей з інвалідністю, удосконалення державної політики підтримки внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок військової агресії РФ, а також запровадження експериментальних проєктів щодо оплати закладам охорони здоров'я послуги довготривалого медсестринського догляду та договірної форми надання соціальної послуги притулку маломобільним особам з числа внутрішньо переміщених осіб та осіб, які перемістилися.

[Докладніше за посиланням](#)



Експериментальний проєкт «гроші ходять за людиною» для ВПО похилого віку та осіб з інвалідністю

22 липня 2026 року Уряд під головуванням нового Прем'єр-міністра України Сергія Корецького прийняв постанову № 966 «Про реалізацію експериментального проєкту з організації надання соціальних послуг стаціонарного догляду та підтриманого проживання за принципом “гроші ходять за людиною” особам похилого віку та особам з інвалідністю з числа внутрішньо переміщених осіб».

Кабінет Міністрів України погодився з пропозицією Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності стосовно реалізації до 8 серпня 2028 р. експериментального проєкту з організації надання соціальних послуг стаціонарного догляду та підтриманого проживання за принципом “гроші ходять за людиною” особам похилого віку та особам з інвалідністю з числа внутрішньо переміщених осіб (далі — експериментальний проєкт) в межах бюджетних асигнувань на відповідний період, передбачених за бюджетною програмою 2501370 “Розвиток системи соціальних послуг, у тому числі з підтримки дітей з інвалідністю”.

Затверджено Порядок реалізації експериментального проєкту з організації надання соціальних послуг стаціонарного догляду та підтриманого проживання за принципом “гроші ходять за людиною” особам похилого віку та особам з інвалідністю з числа внутрішньо переміщених осіб (далі — Порядок), що додається.

[Докладніше за посиланням](#)



ДЕРЖАВНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Зареєстровано законопроект № 15438 щодо удосконалення механізму захисту прав дітей та забезпечення їх права на сімейне виховання

У Верховній Раді України зареєстровано законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів захисту дітей і забезпечення їхнього права на сімейне виховання» від 22.07.2026 № 15438, попередньо схвалений Кабінетом Міністрів України. Законопроектом передбачено внести зміни до 18 законодавчих актів України, серед яких Сімейний кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України, закони «Про охорону дитинства», «Про органи і служби у справах дітей» та «Про державну допомогу сім'ям з дітьми, з метою вдосконалення механізмів захисту дітей і забезпечення їхнього права на сімейне виховання.

Законопроект № 15438 розроблено Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України з метою реалізації права кожної дитини на зростання в безпечному та сприятливому для розвитку сімейному оточенні шляхом зміцнення системи органів і служб у сфері охорони дитинства, забезпечення їх якісної взаємодії, покращення функціонування сімейних форм виховання, впровадження ефективних механізмів реагування на загрози благополуччю дітей.

Всеукраїнська асоціація ОТГ підтримує посилення державної політики у сфері захисту прав дітей, адже саме в умовах війни громади першими стикаються з новими викликами у цій сфері. Питання дитиноцентричності та людиноцентричності сьогодні мають бути в центрі державних і місцевих політик, адже йдеться не лише про соціальний захист, а й про майбутнє України. Органи місцевого самоврядування вже сьогодні приділяють значно більше уваги розвитку сімейних форм виховання, підтримці дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, сімей військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб та дітей, які постраждали внаслідок війни. Запропоновані законодавчі зміни мають стати дієвим інструментом посилення цієї роботи, водночас їх реалізація повинна супроводжуватися достатнім фінансовим та організаційним забезпеченням територіальних громад.

Докладніше за посиланням



ДЕРЖАВНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів: хто має право та як його оформити

Війна має значний вплив на життя, здоров'я та розвиток дітей. Діти можуть переживати окупацію, вимушене переміщення, втрату близьких, незаконне утримання, насильство, психологічні травми та інші наслідки збройної агресії.

Для офіційного визнання таких обставин в Україні передбачено механізм надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

Механізм надання такого статусу визначений Порядком надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 року № 268 «Про затвердження Порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» (далі – Порядок).

Експерти Всеукраїнської асоціації ОТГ у межах реалізації партнерської угоди з Представництвом ЮНІСЕФ в Україні «Партнерство заради дитиноцентричного та гендерно чутливого відновлення в Україні: врядування, реформи, адвокація, залучення» (GRACE) підготували коротке роз'яснення щодо того, хто може отримати цей статус та як його оформити.

Докладніше за посиланням



ДЕРЖАВНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Нові підходи до проєктування дитячих садків: оновлено державні будівельні норми

Оновлено державні будівельні норми для закладів дошкільної освіти (ДБН В.2.2-4:2026). Зміни ініційовано Міністерством освіти і науки України у співпраці з Міністерством розвитку громад та територій України.

Мета оновлення ДБН — створити умови для будівництва безпечних, безбар'єрних і сучасних освітніх закладів дошкільної освіти, зробити їхнє проєктування простішим і більш гнучким, адаптувати вимоги до нового законодавства у сфері дошкільної освіти та європейських підходів.

У нових ДБН для громад, підприємців та архітекторів є ряд переваг, зокрема - перехід від жорстких вимог до більш гнучких підходів, розширено можливості для гнучких форматів ЗДО, гармонізація зі стандартами ЄС. А також вимоги щодо створення безбар'єрного простору, зокрема використання універсального дизайну, інтегровані в усі ключові положення ДБН. Це потрібно для того, щоб створити освітнє середовище, доступне для всіх дітей незалежно від їхніх індивідуальних потреб та можливостей.

[Докладніше за посиланням](#)



Розширення програми безоплатного шкільного харчування з 1 вересня 2026 року: виклики, оновлені правила та практичні рішення для громад

За підтримки Швейцарсько-українського проєкту DECIDE відбулися онлайн-зустрічі представників територіальних громад із представниками Уряду, Офісу реформи шкільного харчування та експертами щодо впровадження безоплатного харчування учнів у закладах загальної середньої освіти з головами міських, селищних та сільських територіальних громад.

Докладніше за посиланням



Понад 300 закладів освіти отримають обладнання для безперебійної роботи під час знеструмлень – визначено перелік по регіонам

Понад 300 закладів освіти отримають фінансування на встановлення систем резервного електроживлення загальною вартістю 477 267 тис. грн. 21 обласна державна (військова) адміністрація відібрала перелік закладів, які реалізовуватимуть проєкт за кошти субвенції.

Кошти отримають заклади, які працюють в очному або змішаному форматі та мають укриття. Їх спрямують на закупівлю, доставлення та встановлення «під ключ» систем резервного електроживлення: інверторів, акумуляторних системи, а також сонячних електростанцій або генераторів. Усе обладнання мають встановити та ввести в експлуатацію до 15 листопада 2026 року, щоб заклади були готові до стабільної роботи в осінньо-зимовий період.

Це дасть змогу закладам безперервно працювати та проводити очне навчання навіть в умовах можливих перебоїв електропостачання в осінньо-зимовий період.

Докладніше за посиланням



ВЕТЕРАНСЬКА ПОЛІТИКА

1528 – Єдина ветеранська лінія Мінветеранів

Команда операторів Єдиної ветеранської лінії щодня працює для того, щоб надати ветеранам/ветеранкам необхідні відповіді та консультації на нагальні питання, які стосуються повернення до цивільного життя, оформлення документів чи пошуку потрібної послуги.

З чим можна звернутися:

- безкоштовні консультації та підтримка;
- оформлення статусів й посвідчень;
- пільги, соціальна та психосоціальна допомога;
- освіта, працевлаштування;
- житло, правові та фінансові питання.
- 1528 працює щодня з 08:00 до 20:00 (дзвінки безкоштовні).

Єдина ветеранська лінія забезпечує надання безоплатних консультацій та підтримку ветеранам, ветеранкам та їхнім родинам.

Докладніше за посиланням



ЮРИДИЧНІ ПИТАННЯ

Кабінет Міністрів підтримав законопроект, який посилює систему захисту дітей та право кожної дитини зростати в сім'ї

Кабінет Міністрів України підтримав розроблений Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів захисту дітей і забезпечення їхнього права на сімейне виховання». Наступним кроком має стати його розгляд та підтримка Верховною Радою України. Відповідний документ вже зареєстровано на сайті ВРУ.

Законопроект вносить зміни до вісімнадцяти законодавчих актів, серед яких Сімейний кодекс, Цивільний процесуальний кодекс, закони про охорону дитинства, про органи і служби у справах дітей, про державну допомогу сім'ям з дітьми.

Серед інших змін – запровадження інституту довіреної особи, яку батьки можуть заздалегідь визначити на випадок своєї смерті чи недієздатності; створення законодавчої бази для центрів захисту дитини за моделлю «Барнахус»; обов'язкова реєстрація недержавних закладів для дітей у Реєстрі надавачів соціальних послуг.

Реалізація законопроекту дозволить громадам і службам у справах дітей швидше реагувати на випадки загрози для дитини, забезпечити кращу взаємодію між усіма відповідальними органами та посилити підтримку сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Головний результат, на який спрямований законопроект — аби кожна дитина в Україні мала можливість зростати у безпечному, стабільному та сприятливому для розвитку сімейному оточенні.

Докладніше за посиланням



ЮРИДИЧНІ ПИТАННЯ

Уряд перейменував Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України та відновив Мінагрополітики

Кабінет Міністрів України перейменував Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України на Міністерство економіки та довкілля України. Відповідну постанову Уряд ухвалив на засіданні 17 липня 2026 року.

Згідно з документом, Міністерству економіки та довкілля України необхідно підготувати та внести на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт положення про міністерство.

Також постанова, зокрема, відміняє рішення про ліквідацію Міністерства аграрної політики та продовольства України.

[Докладніше за посиланням](#)



Всеукраїнська Асоціація ОТГ



тел.+38 068 914 17 35



e-mail: office@hromady.org

Канали комунікації

За посиланням



SALAR International
У складі Шведської Асоціації
місцевих влад і регіонів



Швеція
Sverige



Polaris



співпраця з
німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

KFW

unicef
для кожної дитини

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
За підтримки Швейцарії



DECIDE
швейцарсько-український проєкт
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ОСВІТИ

DOCCU
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

PÄDAGOGISCHE
HOCHSCHULE
ZÜRICH

**PH
ZH**